

Základy práva životního prostředí pro neprávníky (MX001Zk)

Ochrana životního prostředí v českém, evropském a mezinárodním právním systému. Postavení práva životního prostředí v českém právním systému a vzájemné souvislosti. Přehled pramenů práva. Ochrana životního prostředí v ústavněprávních předpisech. Právo na příznivé životní prostředí a prostředky k jeho realizaci. Právo na informace o životním prostředí.

katedra práva
životního prostředí
a pozemkového práva

Podzim 2015

Mgr. Vojtěch Vomáčka, Ph.D.

Rozdíl mezi právníkem a neprávníkem?

Právník

- má komplexní znalost práva.
- používá právní argumentaci, nikoliv emotivní.
- má zkušenosti, přehled o relevantní judikatuře a akademických poznatcích.
- umí hledat a ví, kde se zeptat.

→ analýza problému, zhodnocení šancí,
efektivní pomoc

Rozdíl mezi právníkem a neprávníkem?

Časté nedostatky neprávníka

- omezená znalost hmotněprávní – úzké, selektivní vidění světa.
- podceňování nebo nepochopení procesních mechanismů.
- chybný výklad práva a judikatury.
- přesvědčení o vlastní pravdě a podléhání emocím.

Rozdíl mezi právníkem a neprávníkem?

I bez formálního vzdělání může být dobrým právníkem ten, kdo

- se umí ptát a hledat odpovědi.
- se vyzná ve skutkové problematice.
- používá selský rozum.

Český právní řád až na výjimky nevyžaduje zastoupení advokátem.

Osnova

- Právo a ochrana životního prostředí
- pojetí, geneze, prameny.
- Mezinárodní a unijní systém práva životního prostředí.
- Ochrana životního prostředí v ústavněprávních předpisech.
- Právo na příznivé životní, právo na informace o životním prostředí.

Právo a jeho prameny

- **Právo** - soubor platných a mocensky vynucovaných právních norem, tj. pravidel chování (příkazů, zákazů nebo dovolení), které jsou uznávané nebo přímo.
- Materiální prameny - reálné skutečnosti, poměry dané společností, které vedou k přijetí určité právní úpravy.
- Formální prameny - zdroje, které právo přímo obsahují
 - nepsané právo – právní obyčeje a právní principy.
 - psané právo – normativní právní akty (právní předpisy), normativní smlouvy a soudní precedenty.

Právo x politika, právní x skutkové otázky

Pojetí práva

- Antropocentrické pojetí práva
- schutznormtheorie, interest theory
- Přesto právo chrání druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a jejich přírodní stanoviště, ekosystémy, biologickou rozmanitost, krajinu
- „The fish cannot go to court“

Životní prostředí - definice

§ 2 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí:

Životním prostředím je vše, co vytváří přirozené podmínky existence organismů včetně člověka a je předpokladem jejich dalšího vývoje. Jeho složkami jsou zejména ovzduší, voda, horniny, půda, organismy, ekosystémy a energie.

Právo životního prostředí

- Soubor právních norem a institutů regulujících společenské vztahy související s péčí o životní prostředí, tj. s ochranou a reprodukcí hmotných částí (složek) životního prostředí.
- Zásady: nejvyšší hodnoty, trvale udržitelného rozvoje, komplexní a integrované ochrany, prevence, předběžné opatrnosti, znečišťovatel platí.

Nástroje práva životního prostředí

- Právní regulace
 - Příkaz, zákazy, omezení.
 - Řízení, procesy, postupy správních orgánů (např. územní plánování).
 - Kontrola, inspekce, dozor.
 - Dohody, smlouvy (dohody o ochranných podmínkách).
 - Součinnost orgánů veřejné správy (závazná stanoviska).
 - Standardy, parametry životního prostředí i chování lidí, kategorizace
 - Povinné vyhodnocování stavu, důsledků vlastní činnosti
- Tržní nástroje
 - Měkké
 - Záleží na výrobci a trhu
 - Tvrdé
 - Diktované
 - Internalizace externalit, odpovědnost za škody
- Finanční nástroje
- Dobrovolné nástroje

Vnitrostátní právní systém

Ústavní právo

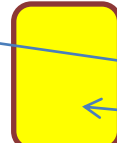

Trestní právo

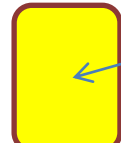

Správní právo

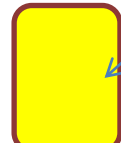
Právo životního prostředí v užším pojetí

Civilní právo

Další odvětví

NORMY
PŽP

Správní právo

Právo životního prostředí

Regulace územního plánování a výstavby

Daňové předpisy, státní dotace

Správní trestání

Právo životního prostředí

Ochrana přírody a krajiny

Ochrana ovzduší

Chemické látky

Ochrana vod

Obaly, odpady

Ochrana zvířat

Prameny - ústavní základy

- Preambule – odhodlání společně střežit a rozvíjet zděděné přírodní a kulturní, hmotné a duchovní bohatství
- čl. 7: *„Stát dbá o šetrné využívání přírodních zdrojů a o ochranu přírodního bohatství.“*
- Čl. 10, 10a – přednost mezinárodního a unijního práva

Prameny - ústavní základy

Listina základních práv a svobod

- Čl. 6 (Právo na život)
- Čl. 11 (Vlastnické právo)
- Čl. 17-23 (Politická práva)
- Čl. 35 (Právo na příznivé ŽP)
- Čl. 36 (Právo na soudní ochranu)

Prameny - ústavní základy

Právo na život

nelze je realizovat bez kvality prostředí, které poskytuje podmínky pro život

viz definice ŽP (§ 2 zákona č. 17/1992 Sb.)

srov. systematické zařazení práva na příznivé ŽP !

Vlastnické právo

ŽP jako předmět vlastnictví

Čl. 11 odst. 2 – výhradní vlastnictví

Čl. 11 odst. 3:

vlastnictví nesmí být zneužito v rozporu se zájmem na ochranu ŽP
výkon vlastnického práva nesmí poškozovat ŽP nad míru
stanovenou zákonem = princip přípustné míry znečištění ŽP

Prameny - ústavní základy

Politická práva

Svoboda projevu a právo na informace

Právo shromažďovací a sdružovací

Právo petiční

Právo podílet se na správě věcí veřejných

ochrana ŽP a veřejného zdraví je častým
důvodem pro realizaci těchto práv

politický tlak ve spojení s medializací

Prameny - ústavní základy

Politická práva

Svoboda projevu a právo na informace

Právo shromažďovací a sdružovací

Právo petiční

Právo podílet se na správě věcí veřejných

ochrana ŽP a veřejného zdraví je častým
důvodem pro realizaci těchto práv

politický tlak ve spojení s medializací

Prameny – úprava průřezových nástrojů

- **Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí**
- zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci, zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmě a o její nápravě.
- Organizační: Zákon o České inspekci životního prostředí, zákon o Státním fondu životního prostředí, ale i zákon o obcích, zákon o krajích.

Prameny – složkové předpisy

- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách ([vodní zákon](#)), zákon č. 201/2012 Sb., o [ochraně ovzduší](#), zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně [zemědělského půdního fondu](#), zákon č. 20/1987 Sb., [o státní památkové péči](#) .
- Ekosystémy: zákon č. 289/1995 Sb., o lesích ([lesní zákon](#)), [zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny](#).

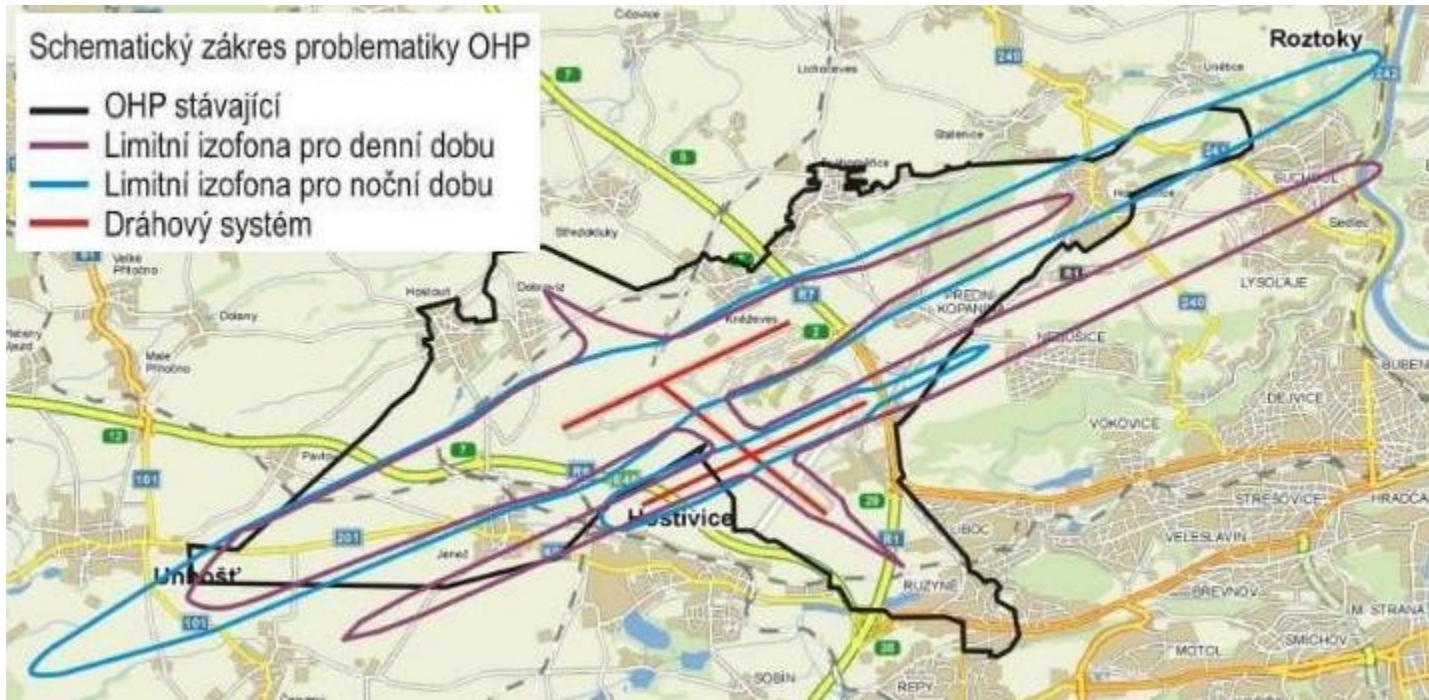

Prameny – ochrana před zdroji znečištění

- Zákon č. 185/2001 Sb., [o odpadech](#), zákon č. 477/2001 Sb., o [obalech](#), zákon č. 258/2000 Sb., o [ochraně veřejného zdraví](#) a nař. vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, zákon č. 350/2011 Sb., [chemický zákon](#), zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie ([atomový zákon](#)), zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií, zákon č. 78/2004 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty.

Příklad – ochrana před hlukem

Příklad – ochrana před hlukem

- www.mzp.cz
- Strategické hlukové mapy, akční plány.
- Územní plánování – kde může být zdroj hluku umístěn.
- Povolovací řízení – územní/stavební - konkrétní provedení.
- Povolení k provozu – podmínky provozu.
- Dotace apod.

Příklad – ochrana před hlukem

Veřejnoprávní náprava

- zákon o ochraně veřejného zdraví -
správněprávní trestání (krajské hygienické
stanice - zejm. pokuty, zákazy)
- zákon o přestupcích, trestní zákoník

Soukromoprávní náprava

- svépomoc, sousedské žaloby, náhrada škody, ...

Právní systémy

Mezinárodní právo

Unijní právo

Vnitrostátní právo

Mezinárodní právo ŽP

- Především zvykové a smluvní
- Bilaterální a multilaterální dohody
- Závazné pro státy, jen výjimečně se jich mohou přímo dovolávat občané
- Obecná východiska (zásady) jsou v právně nezávazných (doporučujících) dokumentech – např. Stockholmská deklarace o životním prostředí (1972)

Mezinárodní právo ŽP

- Konference OSN o životním prostředí a rozvoji (Rio de Janeiro, 1992) schválila Deklaraci o životním prostředí a rozvoji, dále rozsáhlý akční program ochrany životního prostředí, tzv. [Agenda 21](#).
- **Úmluvy většinou zaměřené na složky životního prostředí**
- **ochrana atmosféry** ([Úmluva o dálkovém znečišťování ovzduší přesahujícím hranice států](#), 1979, [Vídeňská úmluva o ochraně ozonové vrstvy](#), 1985),
- **ochrana vod** ([Úmluva OSN o mořském právu](#), 1982)
- **nebezpečné činnosti** (Úmluva o včasném oznamování jaderných nehod a Úmluva o pomoci v případě jaderné nebo radiační nehody, 1986, Basilejská úmluva o kontrole a pohybu nebezpečných odpadů přes hranice států, 1989),
- **ochrana přírody** (např. [Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a rostlin](#), 1973, [Úmluva o biologické rozmanitosti](#), 1992),
- **ochrana klimatu** ([Rámcová úmluva OSN o změně klimatu](#), 2005),
- **účast veřejnosti** v rozhodovacích procesech týkajících se životního prostředí, **zajištění právní ochrany** v záležitostech životního prostředí ([Aarhuská úmluva](#), 1998).

Nedostatky mezinárodního práva

- Obecnost předmětu úpravy, čím globálnější problém, tím méně konkrétní text.
- Dlouhý proces vyjednávání.
- Otázka podpory států (záleží na předmětu, financích, politice, atd.).
- Závaznost úmluv (měkké a tvrdé normy, jen pro smluvní strany – státy).
- Odpovědnost státu jen politická, možnost donucení splnění závazků slabá, neexistence sankcí (až na výjimky).

Zajímavý fakt #1

„Patnáct největších lodí
znečistí životní prostředí
emisemi oxidů dusíku a síry
více než všechna auta světa.“

(<http://www.theguardian.com/environment/2009/apr/09/shipping-pollution>
<http://earthjustice.org/sites/default/files/black-carbon/corbett-2007.pdf>)

Právo životního prostředí EU

- Vlastnostmi mezi klasickým mezinárodním právem a právem vnitrostátním
- tvrdé mechanismy prosazování
- vnitrostátní právo vychází z unijního práva odhadem z 80 %, u nových předpisů již téměř plně

Primární právo – zakladatelské smlouvy

Sekundární právo

- Nařízení – závazná, přímo použitelná
- Směrnice – nutnost transpozice
- Rozhodnutí, doporučení, stanoviska

Judikatura – závazný výklad

Právo životního prostředí EU

Prosazování unijního práva

- vnitrostátní vůči FO, PO
- proti státu (nedostatečná implementace nebo prosazování)
- Stát x stát, Komise x stát

Zajímavý fakt #2

„Unijní úpravu v této oblasti tvoří více než 1.000 právních předpisů a mezinárodních smluv.“

(databáze EUR-Lex)

Právo životního prostředí EU

- <http://youtu.be/uTEMFKKuKxE>
- http://ec.europa.eu/environment/index_en.htm

Právo životního prostředí EU

- 1973
 - vznik sekce Evropské komise na ochranu životního prostředí
 - 1. akční program ochrany životního prostředí
- 1977
 - 2. akční program ochrany životního prostředí
- 1980
 - Evropský soudní dvůr potvrdil možnost přijímat evropské závazné normy o ochraně životního prostředí v rámci regulace vnitřního trhu
- 1981
 - v rámci Evropské komise zřízeno samostatné generální ředitelství pro životní prostředí
- 1982
 - 3. akční program ochrany životního prostředí
- 1987
 - Jednotný evropský akt
 - samostatná politika ochrany životního prostředí součástí primárního práva
 - 4. akční program ochrany životního prostředí

Právo životního prostředí EU

- 1993
 - Maastrichtská smlouva novelizuje ustanovení o politice životního prostředí
 - 5. akční program ochrany životního prostředí
- 1998
 - Amsterodamská smlouva zavádí požadavek integrace ochrany životního prostředí do vymezování a provádění všech politik EU (čl. 6 SES) a princip trvale udržitelného rozvoje (čl. 2)
 - Cardiffský proces „Strategy for Integrating Environment into EU Policies“
- 2001
 - První strategie EU pro udržitelný rozvoj
- 2002
 - 6. akční program pro životní prostředí (2002–2012)
- 2006
 - Obnovená Strategie udržitelného rozvoje (pro rozšířenou EU)

Právo životního prostředí EU

Lisabonská smlouva

- Bez zásadních dopadů a změn
 - Ochrana životního prostředí v rámci sdílených politik (hlava XX)
 - Zpřesnění a doplnění cílů (ochrana ŽP a UR) do zakládajících smluv
 - Zakotvení boje proti změně klimatu
- Nová hlava XXI (energetika) – cíle EU
 - Podpora energ. účinnosti a úspor
 - Rozvoj nových a obnovitelných zdrojů

Zajímavý fakt #3

„Agenda životního prostředí dosahuje největšího podílu případů porušení unijního práva, kterými se zabývá Soudní dvůr, Komise, Petiční výbor Evropského parlamentu i Evropský veřejný ochránce práv.“

Příklad – účast veřejnosti

- Aarhuská úmluva 1998
- <http://www.unece.org/env/pp/ratification.html>
- Stranami Úmluvy jsou všechny členské státy i EU
- přístup k informacím
- účast v rozhodovacích procesech
- ochrana a vymáhání práv

Aarhuská úmluva

Aarhuská úmluva

Unijní právo

Vnitrostátní právo

Právo na příznivé životní prostředí

- Článek 35
- (1) Každý má právo na příznivé životní prostředí.
- (2) Každý má právo na včasné a úplné informace o stavu životního prostředí a přírodních zdrojů.
- (3) Při výkonu svých práv nikdo nesmí ohrožovat ani poškozovat životní prostředí, přírodní zdroje, druhové bohatství přírody a kulturní památky nad míru stanovenou zákonem.

- Článek 41
- (1) Práv uvedených v čl. 26, čl. 27 odst. 4, čl. 28 až 31, čl. 32 odst. 1 a 3, čl. 33 a 35 Listiny je možno se domáhat pouze v mezích zákonů, které tato ustanovení provádějí.

- hospodářská, **sociální** a kulturní práva
- subjekt: „každý“
- příznivé ŽP = objektivní kategorie

Právo na příznivé životní prostředí

- „skutečnost, že *životní prostředí je veřejným statkem (hodnotou)* ve smyslu preambule Ústavy a Listiny a čl. 7 Ústavy, nevylučuje existenci subjektivního práva na příznivé životní prostředí (čl. 35 odst. 1 Listiny), jakož i práva v zákonem stanoveném rozsahu se jej domáhat (čl. 41 Listiny).“ (III. ÚS 70/97)

Právo na příznivé životní prostředí

- **lidské právo**
 - Stockholmská deklarace (1972) čl. 1
 - Deklarace z Ria de Janeiro (1992) čl. 1
- **ústavně zakotvené v cca 100 státech**
- v jiných státech je za postačující považována ústavně zakotvená povinnost státu chránit ŽP
 - viz čl. 7 Ústavy ČR

Právo na příznivé životní prostředí

- lidské právo
- subjektivní právo → kdo je subjektem?
- právo + tomu odpovídající povinnost
- hmotné právo + související procesní práva
(viz Aarhuská úmluva + LZPS):
 - právo na informace o ŽP
 - účast veřejnosti v rozhodovacích procesech
 - přístup k soudní ochraně
- související hmotná práva

Právo na příznivé životní prostředí

- Evropská úmluva o ochraně lidských práv???
 - Doporučení 1431(1999) o budoucí iniciativě Rady Evropy v oblasti ochrany ŽP
 - Doporučení 1614(2003) Životní prostředí a lidská práva
 - Listina základních práv EU – čl. 37
- Vysoká úroveň ochrany ŽP a zvyšování jeho kvality musí být začleněny do politik EU a zajištěny v souladu se zásadou udržitelného rozvoje.*
- Aarhuská úmluva

6280

Právo na informace o životním prostředí

- z. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím
- z. č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí
- Směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2003/4/ES o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí
- Nařízení EP a R č. 1367/2006 o použití ustanovení Aarhuské úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech ŽP na orgány a subjekty Společenství

Právo na informace o životním prostředí

123/1998 Sb., 106/1999 Sb.

lex specialis x lex generalis

Drobné odlišnosti, stejné zásady:

Oprávněný subjekt – „každý“

Formální nároky - minimální

Povinné subjekty – extenzivně

Informace – extenzivně

Výjimky – restriktivně

Zpoplatnění - restriktivně

Právo na informace o životním prostředí

Právo na informace o životním prostředí

Náležitosti žádosti

- KDO ji podal
- ČEHO se má informace týkat

Forma: ústně nebo písemně, telefonicky, elektronicky, faxem nebo jinou technicky proveditelnou formou.

Žádost nemusí být odůvodněna

- Odmítnutí, pokud žádost byla formulována nesrozumitelně nebo příliš obecně a žadatel, ač byl k tomu vyzván, ji nedoplnil; nebo jde o anonymní žádost, nebo je formulována zjevně provokativně nebo obstrukčně.

Právo na informace o životním prostředí

Postup:

- žádost nesrozumitelná nebo příliš obecná – výzva k doplnění.
- podána anonymně, aniž by bylo možné zjistit tazatele – odmítnuto.
- podána subjektu, který není příslušný ji zodpovědět – postoupení známému subjektu, případně do 15 dnů sdělení, že informaci nemůže poskytnout.
- jde o informaci již někde zveřejněnou – možnost odkázat.

Právo na informace o životním prostředí

Jinak poskytnutí do 30 dnů ode dne přijetí/doplnění (možnost prodloužit).

Mlčení = zamítnutí (odvolání, žaloba).

Je dán některý z důvodů odepření informace – rozhodnutí (odvolání, žaloba).

Právo na informace o životním prostředí

- Jestliže soud dojde k závěru, že nebyly dány žádné důvody pro odmítnutí žádosti, rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí o odmítnutí žádosti zruší a nařídí požadované informace poskytnout.
- Odvolací orgán je nečinný - opatření na ochranu před nečinností, žaloba.

Právo na informace o životním prostředí

Mimobřádně rozsáhlé vyhledání informací? (InfZ)

- případy, které se objektivně vymykají běžné pracovní činnosti pracovníků povinného subjektu a kdy není možno po povinném subjektu spravedlivě požadovat, aby tyto zvýšené náklady nesl

Právo na informace o životním prostředí

informace o životním prostředí: § 2 písm. a)
zákona

- informace o stavu a vývoji životního prostředí, o příčinách a důsledcích tohoto stavu, o stavu jednotlivých složek ŽP, o vlivech staveb, činností a technologií na ŽP a o správních řízeních v této oblasti, využívání zdrojů, vlivu staveb a činností, ...

Právo na informace o životním prostředí

Aktivní zpřístupňování informací

- = poskytování informací o životním prostředí neomezenému
- počtu osob, které zároveň nemusí prokazovat právní zájem
- pro získání informace

Pasivní zpřístupňování informací

- = poskytování informací na základě žádosti

Zásada bezplatnosti – náhrada ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli.

POSUZOVÁNÍ ZNEČIŠTĚNÍ

- Rozdělení území České republiky na zóny (aglomerace je specifický typ zóny).
- Stanovení zón a aglomerací je součástí zákona (příloha č. 3).
- V rámci zón jsou stanoveny prováděcím právním předpisem požadavky na posuzování úrovně znečištění, např. minimální počet stacionárních měření úrovně znečištění.
- Záložní zdroje menšího výkonu se neměří.

<http://portal.chmi.cz/>

Právo na informace o životním prostředí

Povinné subjekty

- správní úřady, jiné organizační složky státu a orgány územních samosprávných celků
- právnické nebo fyzické osoby, které na základě zvláštních právních předpisů vykonávají v oblasti veřejné správy působnost vztahující se přímo nebo nepřímo k životnímu prostředí
- právnické osoby založené, zřízené, řízené nebo pověřené subjekty výše uvedenými, jakož i fyzické osoby těmito subjekty pověřené, které na základě právních předpisů nebo dohody poskytují služby, které ovlivňují stav životního prostředí

Právo na informace o životním prostředí

Výjimky - pokud poskytnutí vylučují předpisy

- o ochraně utajovaných informací,
- o ochraně osobních nebo individuálních údajů a o ochraně osobnosti. (ne poskytnutí informace o znečišťovateli v pravomocném rozhodnutí o trestném činu, přestupku nebo jiném správním deliktu).
- o ochraně duševního vlastnictví,
- o ochraně obchodního tajemství. (ne, jestliže se informace týká provozní činnosti provozovatele, která má vliv na životní prostředí, nebo hrozí bezprostřední ohrožení lidského zdraví a životního prostředí, anebo byla požadovaná informace získána z prostředků z veřejných rozpočtů).

Právo EU

Ve vztahu k EU: Nařízení [1367/2006](#)

(plus k informacím obecné nařízení, plus Listina, petice, ombudsman,...)

Ve vztahu k členským státům:

I. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES ze dne 28. ledna 2003 o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/313/EHS

II. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/35/ES ze dne 26. května 2003 o účasti veřejnosti na vypracovávání některých plánů a programů týkajících se životního prostředí a o změně směrnic Rady 85/337/EHS a 96/61/ES, pokud jde o účast veřejnosti a přístup k právní ochraně

III. zatím nic

Závaznost? Přímý účinek?

Zajímavý fakt #4

„V reakci na havárii jaderné elektrárny ve Fukušimě vydala Komise bez odůvodnění prováděcí nařízení regulující dovoz potravin z Japonska. Na základě stížností poskytla veřejnosti konkrétní informace ve formě grafů a tabulek.“

Seminář

Nástroje práva životního prostředí

- Právní regulace
 - Příkaz, zákazy, omezení.
 - Řízení, procesy, postupy správních orgánů (např. územní plánování).
 - Kontrola, inspekce, dozor.
 - Dohody, smlouvy (dohody o ochranných podmínkách).
 - Součinnost orgánů veřejné správy (závazná stanoviska).
 - Standardy, parametry životního prostředí i chování lidí, kategorizace
 - Povinné vyhodnocování stavu, důsledků vlastní činnosti
- Tržní nástroje
 - Měkké
 - Záleží na výrobci a trhu
 - Tvrdé
 - Diktované
 - Internalizace externalit, odpovědnost za škody
- Finanční nástroje – daně (spotřební daň u paliv), dotace
- Dobrovolné nástroje

Zajímavý fakt #1

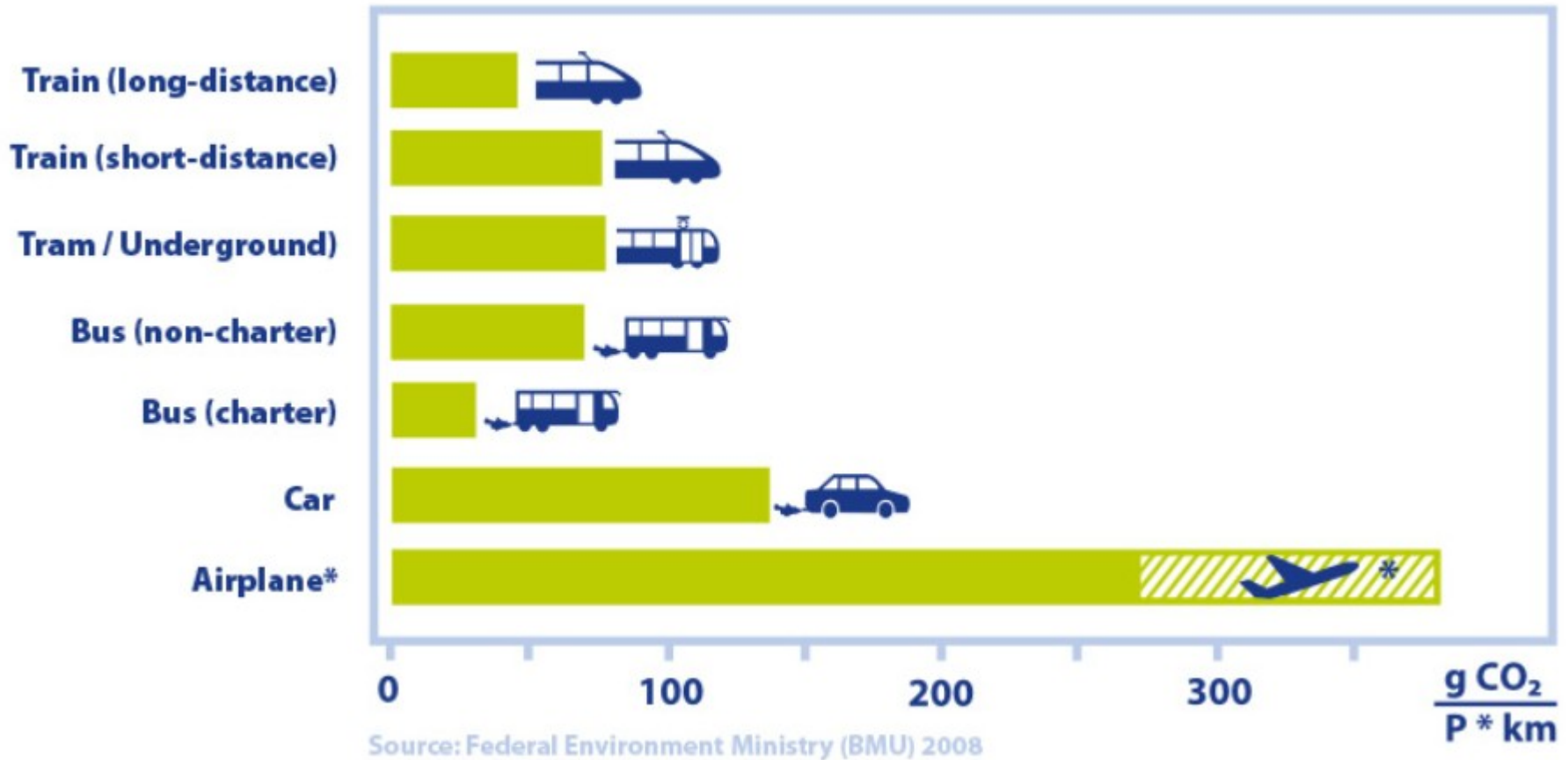
„Patnáct největších lodí
znečistí životní prostředí
emisemi oxidů dusíku a síry
více než všechna auta světa.“

(<http://www.theguardian.com/environment/2009/apr/09/shipping-pollution>
<http://earthjustice.org/sites/default/files/black-carbon/corbett-2007.pdf>)

Zajímavý fakt #1

Zajímavý fakt #1

DATA FROM: P. SMITH ET AL. 2013. *GLOBAL CHANGE BIOLOGY* 19: 2285-2302, FIG 1;
ORIGINAL ANALYSES BY F. KRAUSSMAN ET AL. 2008. *ECOLOGICAL ECONOMICS* 65: 471-487

[Union of Concerned Scientists

www.ucsusa.org/cowsarehogs

Způsoby účasti veřejnosti

- Různé přímé/nepřímé, formální/neformální
- Petiční právo
- Shromažďovací právo
- Sdružovací právo
- Referendum
- Informace
- Účast v řízení
- Soudní ochrana

<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/258780-praha-ma-mit-zvireci-hrbitov-s-krematoriem-mistni-se-boji-znecisteni/>

Účast veřejnosti na ochraně životního prostředí – proč?

Je to nutné?

účastník x veřejnost x dotčená

Klady?

Environmentální demokracie – odpovědnost, transparentnost

Znalost poměrů a blízkost ke zdroji

Pomocná ruka

Veřejná podpora rozhodnutí

Rozvoj environmentální výchovy a vzdělání

Proč ne?

Pouze procesní práva, široký rozsah, bezplatné nebo takřka
bezplatné, ne nutně ochrana životního prostředí – osobní zájmy...

Účast veřejnosti na ochraně životního prostředí – proč?

Nastavení systému účasti veřejnosti:

Definice veřejnosti

Rozsah práv

Procesní možnosti

Dostupnost, rozsah, účinnost soudní ochrany

Právní pomoc, moderace nákladů řízení...

Ale i komplexní nástroje:

Vyjednávání

Jednotné povolovací řízení

Přehledná pravidla

Způsoby účasti veřejnosti

- Referendum místní/krajské 35/25 %

<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/212693-o-pripadne-spalovne-v-prerove-by-rozhodlo-referendum/>

Do samostatné působnosti spadají nejen otázky, o nichž obec sama rozhoduje, ale i otázky, k nimž se může vyjádřit, zúčastnit se projednávání a podobně.

Účast veřejnosti v rozhodovacích procesech

Subjekty

Obec

Občané

Pan Aubrecht

Spolek

Řízení?

jako účastníci

jako spolek

Okruh

námitek?

